

COMNAP'e Sunulan Sefer COVID-19 Protokolü

Ve

Sefer Koordinatörü Deklarasyonu

Bu belge, Covid-19 pandemisi nedeniyle 6. Ulusal Antarktika Bilim Seferi'ne (TAE – VI) dahil olacak Sefer Katılımcıları'nın ve lojistik ekibin güvenliğini/sağlığını korumak için 2021-2022 Antarktika sezonunda gerçekleştirilecek Sefer planlamasında kullanılmak üzere Ulusal Kutup Bilim Seferleri ve Faaliyetlerine İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak, Ulusal Antarktika Programları Yöneticileri Konseyi (Council of Managers of National Antarctic Programs – COMNAP) için hazırlanmış bilgileri de içeren Sefer Koordinatörü deklarasyonudur.

1. Giriş

2019 yılının sonunda ortaya çıkan Covid-19 salgınının bir süre daha dünyayı etkilemeye devam edeceği tahmin edilmektedir. Önlem olarak ise genellikle seyahat kısıtlamalarının uygulanması gerekmektedir. TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü, Antarktika'ya bilimsel araştırma seferleri düzenleyen diğer dünya ülkeleri tarafından yapılan güncellemeleri her zaman göz önünde bulundurmaktadır. 2021-2022 sezonunda yapılacak Ulusal Antarktika Bilim Seferi için kullanılacak araştırma gemisinin tıbbi olanaklarının sınırlı olması ve Antarktika koşullarında bilimsel araştırma kampının bir Covid-19 vakası durumunda müdahale için yeterli olmayabileceği nedenleriyle, Sefer Katılımcıları'nı zor durumda bırakmamak adına tüm dünyanın aldığı önlemler yakından takip edilmektedir. Bu kapsamda, Covid-19 ile ilgili muhtemel riskleri ortadan kaldırmak için TAE-VI öncesinde, sırasında ve sonrasında birtakım tedbir ve kısıtlamaların uygulanması uygun görülmüştür. Antarktika Antlaşmasına taraf olan ülkeler içerisinde yer alan diğer ülkelerin kutup araştırma kurumları ve ilgili makamları tarafından Covid-19'a karşı alınan tedbirler ve uygulamalar dikkate alınarak getirilen bu kısıtlamalar, Türkiye'nin Ulusal Kutup Bilim Seferleri ve Faaliyetleri'nin dünya standartlarına uyumunu ve Antarktika Kıtası'nın virüsten korunmasını sağlamayı amaçlamaktadır. TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü, Kıtaya SARS-

Cov-2 virüsünün ulaşmaması için Antarktika Antlaşması ve Ulusal Antarktika Programları Yöneticileri Konseyi (Council of Managers of National Antarctic Programs – COMNAP) tarafından belirtilen tavsiyeler çerçevesinde gerekli tüm önlemleri alacaktır.

2. Durum Analizi

Önceki yıllarda gerçekleştirilmiş Ulusal Antarktika Bilim Seferleri'nde olduğu gibi, Sefer Katılımcıları'nın Antarktika'ya ulaşmadan önce son ziyaret ettikleri ülke olan Şili'ye seyahat etmeleri gerekmektedir. “Yeni normal” çerçevesinde, Covid-19 nedeniyle uygulanan Antarktika'ya çıkış yapılan ülkelerce veya konuyla ilgili uluslararası oluşumlar tarafından belirlenen “protokollere” uyulması esastır. Bu nedenle, Şili'nin ülke içinde uyguladığı protokole ek olarak, Ulusal Antarktika Bilim Seferi için hazırlanan kurallar uygulamaya alınacaktır.

TAE – VI'nın makul bir süre ve bütçe dahilinde tamamlanması için Sefer koşulları daha önceki senelere kıyasla güncellenecektir. Katılımcıların kişisel eşyaları ve araştırma/görev ekipmanları, havayolları tarafından belirlenen bagaj kısıtlamaları ile sınırlı olacaktır. Sefer süresince Sefer Katılımcıları'na Horseshoe Adası dışında herhangi bir hava lojistiği sağlanmayacaktır.

Covid-19 ile ilgili riskleri azaltmak için Sefer Katılımcıları'na geçiş yapılan ülkelerin belirlediği kurallara ek olarak, farklı noktalarda PCR testleri, izolasyonlar ya da karantinalar uygulanacaktır. Bu doğrultuda, Sefer Katılımcıları'dan PCR testi negatif çıkanlar Şili'nin Puerto Williams şehrinde 7 günlük karantina koşullarında konaklama gerçekleştirilecektir. Puerto Williams'tan Antarktika'ya geçişten önce ise periyodik olarak PCR testleri yapılacaktır. TAE-VI Sefer Katılımcıları Covid-19 risk grubunda olmayan, herhangi bir semptomu bulunmayan kişiler arasından seçilecektir. Sefer öncesinde, Sefer Katılımcıları'na seyahatleri boyunca kullanmaları üzere kişisel koruyucu ekipman (FFP3 maske) temin edilecektir. Tıbbi acil durumlar için ekibe Sefer boyunca “Sefer Tıp Personeli” olarak bir tıp doktoru eşlik edecektir. Sefer'e sadece Dünya Sağlık Örgütü tarafından onaylı aşılardan “en az iki doz aşı” kişilerin katılmasına izin verilecektir.

Sefer sırasında gemi dışıyla temasın azaltılmasına özellikle özen gösterilecektir. TAE-VI Sefer programı, sağlık kontrolleri ve pandemi koşullarındaki imkânlar göz önünde

bulundurularak, Sefer Katılımcıları proje başvurusu kabul edilen bilim insanları arasından seçilecektir. TAE-VI sonrasında Sefer Katılımcıları'nın Türkiye'ye tekrar girişleri, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından belirlenen kurallara ve mevzuatlara göre gerçekleştirilecektir.

3. Sefer Katılımcıları'nı Bilgilendirme

Sefer Ekibi, hava şartları sebebiyle bir değişiklik yaşanmadığı takdirde, 22.01.2022 tarihinde İstanbul Havalimanı'ndan 14:10'da Madrid'e uçarak yolculuğa başlayacaktır. Madrid'den Santiago uçuşunu gerçekleştirerek Sefer Katılımcıları 23.01.2022'de Santiago'da bir günlük karantinaya girecektir. Sefer Ekibi Punta Arenas'tan Puerto Williams'a uçarak, burada bir haftalık karantina sürecine gireceklerdir.

İlk uçuş öncesi tüm Sefer Katılımcıları'nın yaptıracağı PCR testinin negatif olması gerekmektedir. Bu sebeple, Sefer Katılımcıları'nın 20.01.2022 tarihinde (test sonucunu daha hızlı alabilecekler için 21.01.2022 tarihi de dahil olmak üzere) test yaptırarak, test sonuçlarının 21.01.2022 tarihinde TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü ile paylaşılması gerekmektedir. Test sonucu pozitif çıkan Sefer Katılımcıları, Türkiye'deki izolasyon şartlarına uyacak ve Sefer'e katılım sağlayamayacaktır.

PCR testi negatif olan Sefer Katılımcıları, İstanbul – Madrid – Santiago uçuşunu tamamladıktan sonra Santiago Havalimanında Şili Sağlık Bakanlığı tarafından belirtilen kuralları gereği zorunlu PCR testine tabi tutulacaklardır. Bu testin verilmesinin ardından tüm Sefer Katılımcıları havalimanını terk etmeyecek şekilde seçilmiş havaalanı otelinde ayrı ayrı odalarda bir sonraki uçuşu bekleyecektir. Test sonuçlarının çıkmış olması beklentiler arasındayken, uçuş mecburiyeti olanlara işletilen uygulama gereği Sefer Katılımcıları sırasıyla Punta Arenas'a ve Puerto Williams'a geçecektir. Santiago'da yapılan teste ek olarak, Punta Arenas geçişi ve Puerto Williams'ta gerçekleştirilecek 7 günlük karantina sürecinde imkanlar dâhilinde Sefer Ekibi'ne en az 2 adet PCR testi uygulanacaktır.

PCR testi pozitif olan Sefer Katılımcıları ise, Antarktika'ya Covid-19 bulaştırmamak adına test sonucunun öğrenildiği noktada 7 gün zorunlu izolasyona alınacaktır. Şili Sağlık Bakanlığı tarafından 20.01.2022 tarihinde güncellenen Covid-19 uygulaması çerçevesinde 7 günlük izolasyon sonrası PCR test uygulaması yapılacaktır. Sonucun negatif olması durumunda Sefer Katılımcısı'nın ülkeden çıkış işlemi gerçekleştirilecek ve Türkiye'ye

dönecektir. Uygulanan PCR test sonucu pozitif çıkan Sefer Katılımcı'sının seyahatinin sağlanabilmesi için "negatif" sonuçlu PCR testi alındıktan sonra Şili'den çıkış ile Türkiye'ye dönüş işlemleri gerçekleştirilecektir.

Tüm bu süreç içerisinde, bütün PCR testi sonuçları negatif olan Sefer Katılımcıları ise TAE-VI süreci içerisinde Antarktika'ya ulaşım sağlayacaktır.

Salgından korunmak için İstanbul'dan ayrılmadan önceki son haftanın olabildiğince izole geçirilmesi tavsiye edilmektedir. Gidiş ve dönüş seyahatlerinde uçaklarda kullanılması için yeterli sayıda FFP3 maskeler Sefer Katılımcıları'nın adreslerine ulaştırılacaktır. Maske sayısını arttırmak isteyen Sefer Katılımcıları, kendi imkânları dâhilinde, kişisel olarak uygun olan ve koruma seviyesi yüksek maskelerden temin edebileceklerdir. Tüm önlemlere rağmen Sefer sırasında çıkabilecek pozitif vaka ihtimaline karşı, tüm Sefer sürecinde kullanabilecekleri maskeleri yanlarında bulundurması önem arz etmektedir.

4. Saha Çalışma Planı

Karada yapılacak arazi çalışmaları, Türk Bilimsel Araştırma Kampı'nın bulunduğu Horseshoe Adası'nı ve GNSS istasyonunun bulunduğu Dismal Adası'nı kapsayacaktır. Sefer sırasında diğer ülkelere ait hiçbir araştırma istasyonu ziyaret edilmeyecektir.

Sefer Tıp Personeli Sefer Ekibi'ni günlük olarak kontrol edecektir. Sefer sırasında Sefer Katılımcıları Dünya Sağlık Örgütü tarafından listelenen Covid-19 semptomlarından herhangi birine sahip olduğu tespit edilirse karantinaya alınacaklardır.

Sefer, MV Betanzos isimli gemide gerçekleştirilecektir. Gemide iki adet BO-105 helikopter bulunacaktır. Acil bir sağlık durumunda, tıbbi tahliye DAP Havayolları ile koordine edilecektir.

5. TAE – VI'nın İptali

Herhangi bir bulaşıcı hastalığın küresel çapta yayılması nedeniyle uluslararası seyahat yasakları uygulamaya konulduğu takdirde TAE-VI'nın iptal edilebilmesi söz konusudur. Ülkelerin aldığı kararlarla birlikte, Antarktika koşulları gözetilerek oluşturulan kurallarda izolasyon/karantina uygulamaları ve zamanlama ile ilgili değişiklikler (izolasyon ve karantina

süresinin uzatılması, giriş ve/veya çıkışların tamamen durdurulması vb.) olabilmesi durumuna karşılık, “ULUSAL KUTUP BİLİM SEFERLERİ VE FAALİYETLERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR” çerçevesinde TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü herhangi bir anda TAE – VI'yı iptal etme veya Covid-19'lu ya da risk teşkil eden Sefer Katılımcıları Sefer'den çıkarma hakkına da sahiptir.

Bu doküman,

“20.01.2022 tarihinde Şili Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Covid-19 önlemleri çerçevesinde güncellemelere uyumlu hale getirilmiştir.”

“21.01.2022 TÜBİTAK MAM KARE enstitü kurulu gündemi çerçevesinde alınan kararlara yönelik, 2022 Antarktika sezonunda gerçekleştirilecek Sefer planlamasında kullanılmak üzere Ulusal Kutup Bilim Seferleri ve Faaliyetlerine İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak, Ulusal Antarktika Programları Yöneticileri Konseyine (COMNAP) gönderilen protokolü de kapsamaktadır.”

Karantina: Kişinin bulaşıcı hastalığa maruz kalıp kalmadığını anlamak adına belirtilen hastalığın kuluçka süresi kadar çevreyle temasının engellenmesidir.

İzolasyon: Mers- Cov, HIV, AIDS, grip, tüberküloz, Covid-19 gibi bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemek amacıyla uygulanan bir önlemdir. Hasta kişinin bulaştırıcılığını önlemeyi hedefler. Kişi kendini toplumdaki soyutlar.